

[← Etusivulle](#)

PÄIVÄN TIMANTTI: Pystytkö tähän hyppyy? ”Kolmikymppisenä on viimeinen hetki ruveta kuntoilemaan”, sanoo asiantuntija

Kaupunki

VR:n 150-vuotinen monopoli murtumassa? HSL kilpailuttaa Helsingin seudun 200 000 matkustajan lähijunaliikenteen – kiinnostuneita yhtiöitä on Saksaa ja Hongkongia myöten

Junaliikenneyhtiöt voivat ilmoittautua tarjouskilpailuun maaliskuussa.

HSL aikoo kilpailuttaa Helsingin seudun lähijunaliikenteen. (KUVA: KARI PULLINEN)

Marja Salomaa HS

VR:n 150-vuotinen monopoli rautateiden matkustajaliikenteessä on toden teolla murtumassa.

Helsingin seudun liikenne (HSL) on nyt valmis avaamaan tarjouskilpailun noin 60 miljoonan euron vuosittaisesta lähijunaliikenteestä pääkaupunkiseudulla. HSL:n hallitus tekee historiallisen päätöksen kokouksessaan tiistaina.

Tarjouskilpailu ulottuu HSL:n koko tilausliikenteeseen rantaradalla, kehäradalla ja pääradalla aina Keravalta saakka. Tämä tarkoittaa käytännössä yli seitsemää miljoonaa junakilometriä vuodessa.

HSL:n alueen junissa kulkee päivittäin noin 200 000 matkustajaa.

Ilmoittautuminen tarjouskierrokselle avautuu maaliskuussa. Uusi 10-vuotinen sopimuskausi alkaisi keskuussa vuonna 2021.

TARJOUSKIERROS oli tarkoitus järjestää jo pari vuotta sitten, mutta viime tipassa VR ja HSL neuvottelivat vanhaan sopimukseen jatkoajan. Sen seurauksena VR pudotti hintojaan runsaalla 30 miljoonalla eurolla.

”Kaksi vuotta sitten tarjouskierrosta lykättiin, koska todettiin, etteivät hyvän kilpailutuksen edellytykset olleet vielä kunnossa”, sanoo HSL:n toimitusjohtaja **Savi Rihniemi**.

Avoinna oli tuolloin vielä kaksi olemaista asiaa: miten VR lunastettaisiin ulos pääkaupunkiseudun kuntien yhteisestä kalustoyhtiöstä ja miten kilpailijoille varmistetaan syöttöjen pääsy huoltovarikolle.

VR:n osakkuus 81 Flirt-junan kalustoyhtiössä ei ollut järkevä, kun kerran tämä kalusto oli määrä antaa tarjouskilpailun voittajan käyttöön. Kuluneen kahden vuoden aikana VR on myynyt oman osuutensa junakalusto oy:stä pääkaupunkiseudun kunnille.

Ilman varikkoalueelle on myös jo avattu oma huoltohalli lähiliikenteen kalusto varten.

”Se miten siellä useampi yritys pystyy toimimaan yhtä aikaa, vaatii vielä työtä. Tähän ei ole olemassa valmista ratkaisumallia”, luonnehti projektipäällikkö **Kimmo Sinisalo** HSL:stä.

VR:n ja mahdollisen kilpailijan yhteiseloon tilaluissa vaikuttaa sekin, miten liikenne- ja viestintäministeriön viime elokuussa julkaisema hanke VR:n pilkkomisesta etenee. Taustalla on EU:n tavoite syrjimättömistä päätöistä rautatieliikenteen tukipalveluhin.

Ajatuksena on erottaa VR:stä omiin yhtiöihinsä kalusto, kunnossapito sekä kiinteistöt. Ministeriö pyrkii avaamaan henkilöliikennettä kilpailulle vihitellen siten, että seuraavana kilpailuttamisvuorossa olisi Itäli-Suomen tavaraliikenne.

Mutta onko nykyään varmaa, ettei VR:llä ole etulyöntiasemaa ja että hyvän tarjouskilpailun edellytykset täyttyvät?

”Meldin toimenpiteemme perustuvat siihen, että VR on antanut kaikki tarpeelliset tiedot tarjouskierrosta varten. Me emme tietenkään pääse VR:n sisälle tarkistamaan teojen oikeellisuutta, mutta VR on ollut halukas yhteistyöhön varsinkin viimeisen vuoden aikana”, sanoo Sinisalo.

Liikennöitsijälle maksetaan vain toteutuneesta liikenteestä. Taloudelliset kannusteet ohjaavat myös laaturitaretta, joita ovat liikenteen luotettavuus, täsmällisyys, asiakastytytyväisyys ja kaluston sileys.

Tarjouskilpailu käydään kaksivaiheisena siten, että ensimmäisessä vaiheessa HSL selvittää kiinnostuneiden yhtiöiden pätevyyttä. Tarjoajita edellytetään riittävää taloudellista vakautta ja vertailutietoja junaliikenteen omistuksesta botamiesta Euroopassa.

LÄHILIKENTEEN kilpailuttamista on valmisteltu käytännössä vuodesta 2004 lähtien, jolloin HSL:n pöytäkirjat ja VR perustivat yhteisen kalustoyhtiön tarjouskilpailua varten.

Jo kauan ennen yhtiön perustamista pääkaupunkiseudun kunnat olivat napisseet junaliikenteen kustannuksista ja VR:n katurakenteen läpikäymättömyydestä.

”Tämä on ollut pitkä prosessi. Se on ollut pitkä juuri siksi, että olemme halunneet huoda tarjouskilpailulle hyvät edellytykset. Tämä kosketttaa monia ihmisiä”, Rihniemi sanoo.

HSL järjesti viime lokakuussa Finlandia-talossa taustatapaamisen, jonka tarkoituksena oli tunnustella kansainvälisten toimijoiden kiinnostusta tarjouskilpailua kohtaan. Tilaisuuden jälkeen HSL kävi vielä tarjouskilpailun valmistavia keskusteluja yhdeksän junaliikenneoperaattorin kanssa.

”Lokakuun tilaisuudessa meille tuli vahva käsitys siitä, että kiinnostusta on. Uskon, että saamme useita tarjouksia”, Rihniemi sanoo.

Isot yhtiöt tutkivat tilaisuutta päästä Suomen raiteille

HELSINGIN seudun lähiliikenne on todennäköisesti kiinnosa kohde monille kansainvälisille rautayhtiöille. Viime lokakuussa Helsingissä järjestetyssä taustatilaisuudessa yhäkään yhteisiä kanoi tilanteen niin mielenkiintoiseksi, että ne kävivät erilliset keskustelut HSL:n kanssa.

Niistä yhtiöistä kolme, First Group, Go Ahead ja National Express Group ovat taustaltaan brittiläisiä. Arriva on Saksan rautatieyhtiö Deutsche Bahnin tytäryhtiö, joka on paissunut monopoliseksi joukkoliikennetoimijaksi muun muassa bussiliikenteessä.

MTR on hongkongilainen yhtiö, joka tällä hetkellä pyörittää muun muassa Tukholman metro- ja lähijunaliikennettä.

[← Etusivulle](#)

Seuraa uutisia tästä aiheesta

Junaliikenne

Seuraa

Lähiiliikenne

Seuraa

Helsingin seudun liikenne

Seuraa

Marja Salomaa

Seuraa

NÄITÄ LUETAAN NYT!

34 800 suomalaista saa pian kirjeen Kelalta – keskimäärin 1 300 euron lasku odottaa

- Nainen luopui rintaliiveistä näyttääkseen, että kaikki rinnat ovat kauniita
- Tanskan hovi: prinsessi Henrik haluaa viettää viimeiset hetkensä kotonaan - säiretty Fredensborgin linnaan
- Sprinttifeaslin vauhti liikaa Ristomatti Hakolalle, kulta meni Norjaan – IS seuraa hetki hetkeä
- Kehitysvammaisen pojan painajainen: ensin hyväksikäytti oma äiti, sitten tyttöä esiinmynt namusetta

Sourcing Specialist
Fennovoima
Pääkirjanpitäjä-Chief Accountant
Poolia Suomi Oy / Nordic Morning Group
Development Manager, Document Manage...
Fennovoima
Toimittaja talouden ja politiikan toimitukseen
Helsingin Sanomat
Manager, Distributor Financing
Metso
I&C Quality Engineer
Fennovoima
15 uutta teollista pintakäsittelijää
Finnish Steel Painting Oy
Quality Assurance Specialist
Fennovoima
Katso kaikki työpaikat